

набув податок на додану вартість та акцизний податок, але митні надходження натомість скоротились.

Література

1. Мороз С. В. Роль та місце непрямих податків в наповненні Державного бюджету України / С. В. Мороз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bses.in.ua/journals/2016/10-2016/46.pdf>

2. Державна казначейська служба України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: treasury.gov.ua.

УДК 368.91

ЩІЛЬНІСТЬ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ

КРИВИЦЬКА О. Р., канд. екон. наук, доц.
Національний університет «Острозька академія»

Показник щільності страхування життя досить важливий показник в дослідженні розвитку страхування життя, оскільки дає можливість дослідити, передусім, усвідомлення населенням потреби у самофінансуванні, а також використання з цієї точки зору саме страхування життя як сегмента не лише страхового, а й фінансового ринків.

Одним із показників, що дає змогу дослідити щільність страхування життя є кількість укладених договорів, а також в розрахунку на одиницю активного населення. В таблиці 1 наведено дані, щодо охопленості страхуванням життя активного населення України, а також таких країн Євросоюзу як Німеччина та Польща (таблиця 1).

Таблиця 1 – Динаміка чисельності населення та укладених договорів страхування життя в Україні, Німеччині та Польщі за 2010-2016 рр.

Показники	Роки						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Україна							
Чисельність населення, осіб	45870700	45706100	45593300	45489600	45271947	45154029	45004645
Чисельність населення віком 15-64 років, осіб	32174115	32028605	31984034	31946443	31746590	31502247	31170477
Частка населення віком 15-64 років, %	70,1	70,1	70,2	70,2	70,1	69,8	69,3
Кількість укладених договорів зі страхування життя,	566658	1287460	2473413	3481618	1270405	1495216	1346668
Кількість договорів на одну особу віком 15-64	0,02	0,04	0,08	0,11	0,04	0,05	0,04
Польща							
Чисельність населення, осіб	38516600	38538400	38533300	38495700	38478600	38454600	38426800
Чисельність населення віком 15-64 років, осіб	27462336	27394340	27248955	27051600	26840500	26728300	26480000
Частка населення віком 15-64 років, %	71,3	71,1	70,7	70,3	69,8	69,5	68,9
Кількість укладених договорів зі страхування життя	20151437	21225395	22323708	21682857	26540072	29970050	34113647
Кількість договорів на одну особу віком 15-64	0,7	0,8	0,8	0,8	1,0	1,1	1,3

Німеччина							
Чисельність населення, осіб	81776930	80274983	80425823	80645605	80982500	81686611	80682351
Чисельність населення віком 15-64 років, осіб	53869452	52872400	53005176	53189274	53409966	53809849	52766257
Частка населення віком 15-64 років, %	65,9	65,9	65,9	66,0	66,0	65,9	65,4
Кількість укладених договорів зі страхування життя, млн. шт.	94,2	93,6	93	91,8	92,4	91	89,4
Кількість договорів на одну особу віком 15-64	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7

Складено автором самостійно за даними 1-13.

Аналізуючи дані таблиці 1 відзначаємо той факт, що досліджувані країни відрізняються одна від одної за чисельністю населення, але спостерігаємо подібність вікової структури. Так частка активного населення (віком 15-64 роки) в Україні та Польщі практично однакова за останні сім років, у Німеччині частка активного населення лише на 4-5 % є меншою у структурі населення, ніж в Україні та Польщі. Тобто можемо стверджувати, що за віковою структурою населення в досліджуваних країн має однаковий потенціал до розвитку страхування життя.

Враховуючи те, що все таки чисельності країн досить різні, а тому при всіх інших рівних умовах та при наявності однакового розміру страхового платежу, страхування життя буде розвиватись стрімкішими темпами там, де більша чисельність. Зрозуміло, що чим більша чисельність населення, тим більший обсяг зібраних страхових премій страховиками. Тому, з метою з'ясування взаємозв'язку між населенням та розвитком страхування життя скористаємось таким відносним показником, як кількість укладених договорів страхування життя на одну особу віком 15-64 роки. Аналізуючи цей показник, відмічаємо досить цікаву закономірність – чим розвиненіша країна – тим більше договорів страхування життя припадає на одного жителя цієї країни віком 15-64 роки.

Якщо в Україні у 2010 році на 50 осіб було укладено лише один договір страхування життя, то у 2016 році – один договір вже припадав на 30 осіб. Відмічаємо, що за досліджуваний період спостерігається активізація населення щодо укладання договорів страхування життя. Проте темпи активізації є дуже і дуже малі. Якщо порівнювати досліджувані показники із показниками Польщі, то якщо у 2010 році на три особи припадало два договори страхування життя, то вже у 2016 році – кожному громадян віком від 15 до 64 років мав більше одного укладеного договору і вже на 30 осіб Польщі припадало 39 укладених договорів. Як бачимо, усвідомленість населенням потреби страхування життя в Польщі за досліджуваний період була більшою, що і призвело до більшої активізації населення щодо укладання договорів страхування життя.

Найкраща ситуація спостерігається у Німеччині, яку можна охарактеризувати стабільною країною. За весь період дослідження кожна особа Німеччини мала 1,7-1,8 договори. Тобто 30 осіб Німеччини в середньому укладають 51 договір страхування життя. Це є досить високий показник і свідчить про те, що не лише держава, а й кожен громадянин усвідомлює своє місце, роль та свій суб'єктивний внесок у формування належного рівня та якості життя застосовуючи на практиці усі можливості механізму страхування життя.

Література

1. Консолідовані звітні дані розвитку страхового ринку України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.nfp.gov.ua/ua/Konsolidovani-zvitni-dani.html>

2. Структура постійного населення за статтю, основними віковими групами та типом поселень. (2017, august 25). Retrieved from http://database.ukrcensus.gov.ua/Mult/Dialog/varval.asp?ma=000_0205&path=../Database/Population/02/02/&lang=1.

3. Rocznik Demograficzny: Demographic Yearbook of Poland 2010 -2013. (2017, november 27). Retrieved from <http://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/demographic-yearbook-of-poland-2017,3,11.html>.
4. Rocznik Demograficzny: Demographic Yearbook of Poland 2014. (2017, november 27). Retrieved from <http://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/demographic-yearbook-of-poland-2014,3,8.html>.
5. Rocznik Demograficzny: Demographic Yearbook of Poland 2015. (2017, november 27). Retrieved from <http://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/demographic-yearbook-of-poland-2015,3,9.html>.
6. Rocznik Demograficzny: Demographic Yearbook of Poland 2016. (2017, november 27). Retrieved from <http://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/demographic-yearbook-of-poland-2016,3,10.html>.
7. Rocznik Demograficzny: Demographic Yearbook of Poland 2017. (2017, november 27). Retrieved from <http://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/demographic-yearbook-of-poland-2017,3,11.html>.
8. Polski rynek ubezpieczeniowy. (2017, november 31). Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/polski-rynek-ubezpieczeniowy-2015,11,6.html>.
9. World Bank Group – International Development, Poverty & Sustainability. (2017, september 04). Retrieved from <http://databank.worldbank.org/data/databases.aspx>.
10. Destatis. Statistisches Bundesamt. (2017, september 04). Retrieved from <https://www.destatis.de/DE/Startseite.html>.
11. Germany Age structure. (2017, november 29). Retrieved from http://www.indexmundi.com/germany/age_structure.html.
12. Population Pyramids of the World from 1950 to 2100. (2017, november 29). Retrieved from <https://www.populationpyramid.net/germany/2016/>.
13. Deutsche Versicherungswirtschaft 2016. (2017, november 28). Retrieved from http://www.1asig.ro/documente/german-insurance-market-2016_provisional-results.pdf

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

КРУТЬКО М. А., канд. екон. наук, доц.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

В сучасних умовах розвитку економічних відносин, коли мають місце невизначеність щодо перспектив діяльності, не встановлена чітка циклічність реалізації продукції і не підтверджено дороге кредитування фінансові інвестиції є вагомим внутрішнім чинником економічного стимулювання суб'єктів господарювання.

Метою проведення дослідження є висвітлення основних теоретичних аспектів забезпечення інвестиційної діяльності та узагальнення підходів щодо управління фінансовими інвестиціями суб'єктів господарювання. Теоретичною основою дослідження виступають основні положення економічної теорії, праці вчених, законодавчі та нормативно-правові акти України щодо управління фінансовими інвестиціями підприємств. З метою виконання поставленого завдання під час дослідження були використані наступні методи: монографічний, абстрактно-логічний, метод порівняння.

Трактування поняття фінансових інструментів надане в Наказі Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 року №559 про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 13 «Фінансові інструменти» [2]. Зокрема, фінансові інструменти – контракти, які одночасно приводять до виникнення (збільшення) фінансового